

Lægeloven

Med kommentarer af
Johs. Nehm, Søren Thorning
og Michael von Magnus

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Lægeloven med kommentarer
2. udgave
© 1990 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes
Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller
mangfoldiggørelse af denne bog eller dele heraf er
uden forlagets skriftlige samtykke ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Damms Bogbinderi, Randers

Printed in Denmark 1990
ISBN 87-574-2322-9

Indholdsfortegnelse

Forord	11
Indledning	13
Historiske forudsætninger	13
Lægekandidat - læge	16
Lov nr. 72 af 14. marts 1934 om udøvelse af lægegering med senere ændringer	17
Kapitel I Ret til at udøve lægegering	
§§ 1-2 Opnåelse af autorisation	31
Lægeløftet	34
Turnusuddannelse - ret til selvstændigt virke	35
§ 3 Kompetence efter autorisation	37
§ 3a Autorisation af udenlandske læger	41
§ 4 Speciallægeanerkendelse - Specialistnævn	44
Domspraksis vedrørende § 4, stk. 3	46
§ 5 Fratagelse og generhvervelse af autorisation	48
Fraskrivelse af autorisation	52
Domspraksis vedrørende § 5, stk. 1 og straffelovens § 79, stk. 1	53
Kapitel IA Særligt om retten til at ordinere euforiserende stoffer	
§ 5a Begrænsning i ordinationsretten	55
§§ 5b-d Fratagelse og fraskrivelse af ordinationsretten	58
Domspraksis vedrørende § 5b	59
§ 5c Generhvervelse af af ordinationsretten	60
Kapitel II Lægens pligter	
§ 6 Omhu og samvittighedsfuldhed	61
Anvendelse af medhjælp	63
Tilknytning til lægemiddelbranchen	63
Administrativ praksis vedrørende § 6	64
§ 7 Første fornødne lægehjælp	69

§ 8	Afgivelse af erklæringer og attester	74
	Doms- og administrativ praksis vedrørende § 8	78
§ 9	Tavshedspligt	81
	Doms- og administrativ praksis vedrørende § 9	86
§ 10	Vidnepligt	88
	Domspraksis vedrørende § 10/retsplejelovens § 170	89
§ 11	Indberetningspligt	92
	Domspraksis vedrørende § 11	94
§ 12	Pligt til at afbøde fare	95
§ 13	Patientjournaler	98
Kapitel III Lægevirksomhed i forhold til det offentlige		
§ 14	Ansættelse i overlægestillinger	104
	Eksklusivbestemmelser	107
Kapitel IV Betaling for lægehjælp		
§ 15	Rimelig betaling	111
	Domspraksis vedrørende § 15	113
§ 16	Betaling for attester	114
Kapitel V Tilsyn og ansvar		
§ 17	Sundhedsstyrelsens tilsyn	115
	Administrativ praksis vedrørende § 17, jf. § 6	64
§ 18	Grovere eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed	118
	Domspraksis vedrørende § 18	119
§ 19	Lægers samarbejde med lægfolk	125
	Domspraksis vedrørende § 19	126
§ 20	Frakendelse af autorisation	127
	Domspraksis vedr. § 20	128
§ 21	Lægers reklamering	130
	Domspraksis vedrørende § 21	131
§ 22	Strafhjemmel	132
	Erstatning	132
	Erstatningspraksis	134
Kapitel VI Kvaksalveri		
§ 23	Betegnelsen »Læge«	139
	Domspraksis vedr. § 23	139
§ 24	At tage syge i kur	140
	Domspraksis vedrørende § 24	141
§ 25	Forbudt behandling	143

	Operative indgreb	144
	Receptpligtig medicin	145
	Domspraksis vedrørende § 25	146
§ 26	Udlændinge og omrejsende kvaksalvere	150
	Kvaksalveres reklamering	150
	Domspraksis vedrørende § 26	151
§ 27	Skærpet straf	155
Kapitel VII Slutnings- og overgangsbestemmelser		
§ 28	Sundhedsstyrelsens offentlige meddelelser	157
§ 28a	Sundhedsstyrelsens meddelelser om misbrugere	157
§ 29	Overgangsbestemmelser	158
§ 30	Overgangsbestemmelser for speciallæger og tandlæger	159
§ 31	Ældre bestemmelser, der ophæves	160
	Ikrafttræden på Færøerne og i Grønland	161
Bilag		
1.	Lov nr. 397 af 10. juni 1987 om sundhedsvæsenets centralstyrelse mv.	163
2.	Kancelliskrivelse af 15. august 1815 (lægeløftet). Hippokrates' lægeed	170
3.	Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 657 af 20. september 1990 om uddannelse til selvstændigt virke som læge	172
4.	Sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 176 af 21. september 1990 om lægers adgang til at opnå turnusstillinger	174
5.	Autorisationsformular	177
6.	Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 658 af 20. september 1990 om uddannelse af alment praktiserende læger	178
7.	Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 509 af 3. juli 1990 om speciallæger	182
8.	Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 655 af 18. september 1990 om uddannelse af speciallæger	187

9.	Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 409 af 26. september 1979 om Specialistnævnets sammensætning	215
10.	Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 777 af 14. december 1988 om forretningsorden for Specialistnævnets virksomhed ..	216
11.	Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 402 af 8. juni 1989 om EF-statsborgeres adgang til udøvelse af lægegerning i Danmark	220
12.	Sundhedsstyrelsens cirkulære af 15. juni 1980 om lægers ordination af afhængighedsskabende (euforiserende) lægemidler ..	224
13.	Sundhedsstyrelsens cirkulære af 15. oktober 1980 om udvidet indberetningspligt om metadonordinationer	232
14.	Sundhedsstyrelsens pressemeddelelse af 29. april 1981 - lægerne er stadigvæk læger	233
15.	Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 822 af 11. december 1987 om persongrupper inden for sundhedsvæsenet, der er omfattet af Sundhedsvæsenets Patientklagenævns virksomhed m.v.	234
16.	Sundhedsstyrelsens pressemeddelelse af 18. august 1986 - Udsigtsløs behandling	236
17.	Sundhedsstyrelsens cirkulære af 21. oktober 1982 om information og samtykke - Lægers pligt og patienters ret	237
18.	Indenrigsministeriets vejledning af 5. november 1986 om aktindsigt i sygehusjournaler	239
19.	Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 212 af 20. juni 1935 angående almindelige regler for afgivelse af lægeerklæringer ..	246
20.	Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 105 af 21. marts 1983 om lægers anmeldelse af smitsomme sygdomme med mv.	248
21.	Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 498 af 8. november 1985 om lægers anmeldelse af erhvervet immundefekt syndrom	252

22.	Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 50 af 15. januar 1987 om lægers anmeldelse til Cancerregisteret af kræftsygdomme mv.	253
23.	Sundhedsstyrelsens cirkulære af 29. december 1934. (Lægelovens § 12)	255
24.	Sundhedsstyrelsens cirkulære af 15. august 1973 vedrørende lægelovens § 12, særligt med henblik på førere af motor-køretøjer	256
25.	Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 244 af 26. juli 1937 om lægers pligt til at føre optegnelser	258
26.	Sundhedsstyrelsens cirkulære nr. 144 af 9. juli 1981 vedrørende vejledende retningslinier for praktiserende lægers/speciallægers optegnelser - journalføring	259
27.	Sundhedsstyrelsens cirkulære af 4. december 1980 om opbevaring af røntgenfilm	261
28.	Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 143 af 26. juli 1990 om faglig bedømmelse af ansøgere til overlægestillinger	262
29.	Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 169 af 1. juni 1954 om anvendelse af visse former for diathermi samt af ultralyd-apparater	268
	Forkortelser	269
	Sagregister	271

Forord

Lov om udøvelse af lægegerning af 14. marts 1934 blev i 1949 kommenteret af K.H. Backer og A. Skovgaard i serien Socialmedicinske love. Bogen gend sendtes ikke, og på baggrund af en række ændringer op gennem 50'erne og 60'erne udsendtes i 1973 af Nehm og Rosdahl 1. udgave af en ny kommenteret lægelov. Denne udgave suppleredes i 1978 med tillæg med forskellige ændringer fra 70'erne.

Ved udarbejdelsen af 2. udgave var der behov for udvidelse af erfaringsgrundlaget. Kontorchef Søren Thorning og overlæge Michael von Magnus, der til daglig arbejder med fortolkning af lægelovens bestemmelser, er derfor indgået i redaktionsgruppen. Samtidig har overlæge Nils Rosdahl trukket sig ud af arbejdet.

Den nye redaktionsgruppe vil dog gerne fremhæve, at visse afsnit, særlig omkring Lægelovskommissionens arbejde, stadig bygger på Rosdahls kommentarer, ligesom han iøvrigt har bistået med bemærkninger til visse nye afsnit. Det sidste gælder også overlæge Mogens Kjærgård Hansen for så vidt angår lovens uddannelsesbestemmelser. Redaktionsgruppen takker dem begge herfor.

Vi er samtidig overassistent Helle Bihlet, der har foretaget den elektroniske tekstbehandling af manuskriptet, megen tak skyldig for et tålmodigt samarbejde.

Bogen er i første række udarbejdet for læger (og medicinske studenter) samt for administratorer på alle niveauer i sundhedssektoren, men henvender sig også til andre interesserede, bl.a. fordi en række af lovens bestemmelser, særlig om tildeling og fratagelse af autorisation samt om tilsyn og pligter, har været forbillede for tilsvarende regler i lovene om f.eks. tandlæger, sygeplejersker, jordemødre og terapiassistenter.

København, september 1990

*Johannes Nehm
Søren Thorning
Michael von Magnus*